

ค่านิยมทางการเมืองของชุมชนกะเหรี่ยงไทยภาคเหนือ Political Values of Northern Thai Karen Community

สุบิน วันนันทา

วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

subin123_wannanta@hotmail.com

บทคัดย่อ

ชุมชนกะเหรี่ยงไทยภาคเหนือมีลักษณะเฉพาะที่มีความสำคัญและน่าสนใจอย่างมาก ยิ่งเป็นประเด็นทางการเมืองที่มีความอ่อนไหวทางความรู้และค่านิยมย่อมำซึ่งฐานคติรวมของชุมชนกะเหรี่ยงทั้งนี้ความเข้าใจของการเป็นกลุ่มก้อนย่อมทำให้เห็นภาพของการรวมตัวทางสังคมได้อีกด้วย ฉะนั้น การรวมทั้งทางสังคมและการเมืองจึงเป็นเรื่องมิติที่สอดคล้องกันอย่างแยกไม่ออกจนกลายเป็นวิถีทางความรู้สึกของคนส่วนมาก ซึ่งสามารถที่สังเคราะห์ได้ว่า 1.ความรู้สึกของชุมชนกะเหรี่ยงมักจะให้ความสำคัญกับผู้นำหรือเชื่อในตัวของผู้เป็นสำคัญ 2.การรวมกลุ่มทางความเชื่อที่มีคล้าย ๆ ทำให้กระบวนการตัดสินใจคล้าย ๆ กัน 3.วิถีปฏิบัติกิจกรรมหรือประเพณีนิยมมักจะให้คุณค่าต่อศาสนาและความเชื่อของบรรพบุรุษ 4.ชุมชนกะเหรี่ยงไทยยังความสำคัญไปที่ระบบตัวแทนที่เหมือนกันกับตนเองหรือเผ่าพันธุ์เดียวกัน 5.ชุมชนกะเหรี่ยงยังยึดคติในการส่งเสริมบุญคุณที่เคยให้ความช่วยเหลือ ดังนั้น ค่านิยมทางการเมืองของชุมชนกะเหรี่ยงจึงมักจะถูกใช้เป็นเครื่องมือทางการเมืองของนักการเมืองที่สามารถเข้าถึงค่านิยมเหล่านี้มาช้านาน

คำสำคัญ : ค่านิยมทางการเมือง. ชุมชนกะเหรี่ยง. ภาคเหนือ.

Abstract

Northern Karen communities have unique characteristics that are very important and interesting. It is a political issue that is sensitive to knowledge and values, which will lead to the collective motto of the Karen community. The understanding of grouping also gives a picture of social integration. Society and

politics are therefore inextricably coherent dimensions that become the way most people feel. which can be synthesized that 1. The feelings of Karen community tend to place importance on the leader or believe in the leader. 2. The integration of similar beliefs makes the decision-making process similar. 3. Practices, activities or traditions tend to value the country, religion and beliefs of the ancestors. 4. Northern Karen communities also place importance on the same representative system as themselves or the same race. 5. Karen community still adheres to the motto of promoting the merit that has been helping. Therefore, the political values of the Karen community are often used as a political tool by politicians who have been able to access these values for a long time.

Keywords: Political values. Karen community. the North.

บทนำ

ประเทศไทยมีกลุ่มชาติพันธุ์กะเหรี่ยงชาวกะเหรี่ยง เรียกตนเองว่า “ปกากะญอ” ซึ่งแปลว่า “คน” เป็นชาวกะเหรี่ยงที่มีจำนวนมากที่สุดในประเทศไทย แบ่งออกได้เป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ สะกอ หรือยางขาว หรือ ปากะญอเป็นกลุ่มที่มีประชากรมากที่สุด ไป หรือ โพล่ส่วนมากอยู่ในเขตจังหวัด แม่ฮ่องสอน เชียงใหม่ และลำพูนปะโอ หรือ ตองสูและบะเว หรือ คะยา ส่วนจะอาศัยในจังหวัด เชียงราย เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ตาก กาญจนบุรี ราชบุรี เพชรบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ รวมทั้งมี อย่างประปรายในจังหวัดแพร่ ตาก ลำปาง ลำพูน เชียงใหม่ และเชียงราย (บุญช่วย ศรีสวัสดิ์, 2545: 49) และจังหวัดอื่น ๆ อีกหลายจังหวัด(สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดเชียงราย, 2559 : 13-19) แต่ถึง อย่างไรก็ตามศิลปวัฒนธรรม ความเชื่อ ประเพณี และค่านิยมเริ่มเลือนหายไปด้วยวิทยาการสมัยใหม่ เข้ามาแทนที่อย่างมาก เช่น การสร้างบ้านเรือนใช้วัสดุจากเหล็ก ปูน กระเบื้อง และอื่น ๆ ด้านภาษารู้จักใช้ภาษาไทยกลาง การแต่งกายตามแบบสมัยใหม่ผสมแบบเก่า (เกศศิริ วงศ์สองชั้นและคณะ, 2560 : 43) นอกจากนี้ชุมชนกะเหรี่ยงในบางพื้นที่ยังไม่ได้รับสิทธิบริการและสวัสดิการ พื้นฐานด้วย จึงมีการขับเคลื่อนของสถาบันของชนเผ่าพื้นเมืองจะช่วยให้ผู้นำของชนเผ่าพื้นเมืองใน แต่ละกลุ่มชาติพันธุ์มีอำนาจและธำรงอำนาจของความเป็นชนเผ่าพื้นเมืองไว้อย่างมั่นคง มีการตัดสินใจด้วยตนเอง

และมีศรัทธาในความเป็นตัวตนชนเผ่าพื้นเมือง (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (สกสว.), 2564 : 19) ซึ่งทำให้เห็นในประเด็นปัญหาของชุมชนม้งอาศัยบริเวณชายขอบของภาคเหนือและในบริเวณพื้นที่ใกล้ ๆ กับป่าที่บ่อยครั้งมักมีปัญหาเกี่ยวกับหน่วยงานของรัฐที่ยากต่อการแก้ไข ทั้งนี้เพราะการที่ชุมชนกะเหรี่ยงขาดโอกาสในกิจกรรมทางการเมืองแม้ว่าจะมีสิทธิความเสมอภาคเท่าเทียมกับคนไทยทั่วไปแต่การเข้าถึงอำนาจและการดำรงชีวิตของตนเองกลับได้รับผลกระทบอย่างหลีกเลี่ยงได้ยาก เพราะฉะนั้น ค่านิยมทางการเมืองของชุมชนกะเหรี่ยงจึงเป็นสิ่งที่น่าศึกษาและให้ความสำคัญต่อประเด็นนี้ที่ขึ้นอยู่กับผู้นำทั้งเชิงพิธีกรรมผู้นำเชิงสัญลักษณ์ในการชี้นำหรือตัดสินใจอย่างใดอย่างหนึ่งทำให้ชุมชนกะเหรี่ยงมักจะเห็นภาพของการมีส่วนร่วมในทุกกิจกรรมเสมอ ๆ ไม่ว่ากิจกรรมนั้นจะเกี่ยวข้องกับอะไรก็ตามจะมีลักษณะการคล้อยตามที่ไม่แตกต่างกันทั้งการตัดสินใจในวิถีชีวิต และการดำเนินชีวิตที่ให้คุณค่าต่อศาสนาและความเชื่อของบรรพบุรุษ รวมทั้งความเชื่ออื่น ๆ นอกจากนี้ชุมชนกะเหรี่ยงภาคเหนือยังความสำคัญไปที่ระบบตัวแทนที่เหมือนกันกับตนเองหรือเผ่าพันธุ์เดียวกัน และยังยึดคติในการส่งเสริมบุญคุณที่เคยให้ความช่วยเหลือ

ดังนั้น ค่านิยมทางการเมืองของชุมชนกะเหรี่ยงจึงไม่แตกต่างไปจากค่านิยมทางความเชื่อในตัวของผู้ผู้นำเชิงพิธีกรรมที่มีอิทธิพลหลักในการชี้นำทางความคิดและการตัดสินใจในเกือบทุกเรื่องโดยเรื่องสำคัญ ๆ เช่น การเลือกตั้งทางการเมือง พิธีกรรมชุมชน การเปลี่ยนแปลงหรือการต่อต้านอย่างหนึ่งอย่างใด เป็นต้น มักจะมีพลังการรวมกลุ่มได้ดีและเป็นเอกภาพมากที่สุดซึ่งจุดแข็งอาจจะกลายเป็นจุดอ่อนหากนักการเมืองหรือผู้ที่ต้องการอาศัยพลังเหล่านี้เพื่อสร้างฐานของคะแนนเสียงจากประชาชนจะทำให้ถูกหลอกหรือใช้สิ่งของงบประมาณในการสร้างระบบบุญคุณได้จะทำให้เสียโอกาสในการพัฒนาความรู้และผลประโยชน์ของตนเองในอนาคต

วิถีประชาและค่านิยมของชุมชนกะเหรี่ยงภาคเหนือ

ชุมชนกะเหรี่ยงส่วนในทุกพื้นที่ของประเทศยังคงรักษาวิถีชีวิตของไว้ แม้ว่าจะมีปรับเปลี่ยนไปบ้างกาลเวลาแต่การปรับเปลี่ยนดังกล่าวเป็นไปอย่างช้าและผสมผสานระหว่างความเชื่อเก่ากับความเชื่อใหม่ที่มีอิทธิพลภายนอกชุมชนหรือคนรุ่นใหม่ที่ย้ายเข้าสู่ในเมืองเพื่ออาชีพ การศึกษาและกิจกรรมอย่างอื่น ๆ แต่ถึงอย่างไรก็ตามชุมชนกะเหรี่ยงก็ยังรักษาลักษณะของตนเองไว้ได้ (สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดเชียงราย, 2559 : 13-19) เช่น

ภาษา กะเหรี่ยงแต่ละเผ่ามีภาษาพูด และภาษาเขียนเป็นของตนเองโดยการดัดแปลงมาจาก
ตัวหนังสือพม่า ผสมอักษรโรมัน

ลักษณะบ้านเรือน นิยมสร้างเป็นบ้านยกพื้นสูง มีชานบ้าน บางส่วนก็ตั้งบ้านเรือนบนที่ราบ
เช่นเดียวกับชาวพื้นราบทั่วไป ชาวกะเหรี่ยงตั้งถิ่นฐานเป็นหลักแหล่งถาวร ไม่ย้ายถิ่นบ่อยๆ

วิถีชีวิตด้านอาชีพ ถิ่นอาชีพที่เป็นอิสระ กะเหรี่ยงดั้งเดิมส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพทำไร่ ทำ
นา อยู่ตามป่าตามเขา ปลูกพืชผักสวนครัวตามฤดูกาล ส่วนสัตว์เลี้ยงก็จะเลี้ยงไว้เพื่อเป็นอาหาร
มากกว่าการค้าขาย ใช้ชีวิตแบบพึ่งพาพึ่งน้ำอาศัยอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่มใหญ่

การแต่งกาย กะเหรี่ยงทอผ้าจนเป็นวัฒนธรรมประจำ เผ่า เลื้อยเด็กและหญิงสาวจะเป็นชุด
ทรงกระสอบ ผ้าฝ้ายพื้นขาว ทอหรือปักประดับลวดลายให้ คงามส่วนหญิงที่มีครอบครัวแล้วจะสวม
เสื้อสีดำ น้ำเงิน และผ้าถุงสีแดงคนละท่อน ตกแต่งด้วย ลูกเดือย หรือทอยกดอก ยกลาย สำหรับ
ผู้ชายกะเหรี่ยงนั้นส่วนมากจะ สวมเสื้อตัวยาวถึงสะโพก ตัวเสื้อจะมีการตกแต่ง ด้วยแถบสีไม่มีการปัก
ประดับเหมือนเสื้อผู้หญิง นุ่งกางเกงสะดอ นิยมใช้สร้อยลูกปัดเป็นเครื่องประดับ และสวมกำไลเงิน
หรือตุ้มหู

วัฒนธรรมประเพณี ชาวกะเหรี่ยงมีประเพณีที่เกี่ยวข้องกับการทำพิธีกรรมเลี้ยงผี บวงสรวง
ดวงวิญญาณ ด้วยการต้มเหล้า หม่าไก่ – แกง และมัดมือผู้ร่วมพิธีด้วยฝ้ายดิบ ซึ่งเกี่ยวโยงกัน ประเพณีปี
ใหม่ โดยหัวหน้าหมู่บ้านจะเป็นผู้ระบุนวันล่วงหน้า แต่ละหมู่บ้านจะมีปีใหม่ แต่ละปี ไม่ตรงกัน เพราะ
เป็นพิธีที่หมายถึงการเริ่มต้นของฤดูกาลการเกษตร และอยู่เย็นเป็นสุข ประเพณีแต่งงาน ผู้หญิงจะเป็น
ผู้เลือกคู่ครองเอง เจ้าสาวจะต้องทอเสื้อผ้า กางเกง ย้อมไว้ให้ เจ้าบ่าว ทั้งเจ้าบ่าวเจ้าสาวต้องฆ่าหมูฆ่า
ไก่เพื่อทำพิธีกรรมบอกต่อผีบรรพบุรุษและเป็นอาหาร เลี้ยงแขก แต่งงานแล้วฝ่ายชายต้องมาอยู่บ้าน
ฝ่ายหญิง 1 ฤดูเก็บเกี่ยว ก่อนแยกไปปลูกบ้าน ใกล้เคียงกัน

ความเชื่อและพิธีกรรม เดิมชาวกะเหรี่ยงนับถือผีมีการบวงสรวงและเซ่นสังเวยอย่างเคร่งครัด
ภายหลังหันมานับถือศาสนาพุทธ และศาสนาคริสต์มากขึ้น แต่ก็ยังคงความเชื่อเดิม อยู่ไม่น้อย เช่น
ความเชื่อเรื่องขวัญหรือการทำกิจกรรมต่าง ๆ จะต้องมีการเซ่นเจ้าที่ เจ้าทาง และบอกกล่าวบรรพชน

ให้อุดหนุนค้าจุน ช่วยให้กิจการงานนั้น ๆ เจริญก้าวหน้า ทำเกษตรกรรมได้ผลผลิตดีให้อยู่เย็นเป็นสุข
ปกป้องคุ้มครองดูแล และยัง เป็นการขอขมาอีกด้วย

เครื่องดนตรี จะมีความหลากหลายแตกต่างกันไปแต่ละพื้นที่อย่างมากมาย (อาภรณ์ สุนทรวาท,
มปป, : 14-19) ได้แก่ กลู๊ คือ กลองมโหระทึก ดัง คือ กลอง ไทโป้ คือ กระบอกไม้ไผ่จะใช้ไม้ตีกำกับ
จังหวะ ไทจี เป็นคำออกเสียงเรียกเครื่องดนตรีในรำ หม่อง คือ ลูกฆ้อง ปัตตะหล่า คือ เครื่องตีที่มี
ลักษณะคล้ายระนาด ขะหล่วย คือเครื่องเป่า แคน (เปย) คือ เป็นเครื่องเป่าทำด้วยไม้ซาง หรือไม้เสี้ย
กลองยาว เป็นกลองขึ้นหนังหน้าเดียว ฉิ่ง เป็นเครื่องตีหล่อหนา ฉาบ เป็นเครื่องตีรูปร่างคล้ายฉิ่ง กรับ
ไม้ ทำด้วยไม้ผ่าซีก กีตาร์ ปอภู หรือแมนโดลิน ปะหล่วย หรือออร์แกนไฟฟ้า เป็นต้น

กล่าวได้ว่า วิถีประชาและค่านิยมของชุมชนกะเหรี่ยงภาคเหนือ จะไม่แตกต่างกันไปจากชุมชน
กะเหรี่ยงอื่น ๆ ยังคงรักษาอัตลักษณ์ของตนเองไว้อย่างเหนียวแน่นแม้ว่าบางพื้นที่จะปรับเปลี่ยนไป
บ้างก็ตามแต่ส่วนยังรักษาไว้แบบเดิมอีกทั้งบางชุมชนยังปฏิเสธการใช้เครื่องอำนวยความสะดวกแบบ
สมัยใหม่ก็ตาม แต่ถึงอย่างไรก็ตามคนรุ่นใหม่ของชุมชนต้องมีการเปลี่ยนแปลงทั้งเรื่องภาษา การแต่ง
กาย อาชีพ วัฒนธรรม การศึกษา และด้านอื่น ๆ แต่เมื่อกลับไปสู่ชุมชนกะเหรี่ยงก็สามารถปฏิบัติตาม
แบบประเพณีนิยมของชุมชนได้

วิเคราะห์ค่านิยมทางการเมืองของชุมชนกะเหรี่ยงไทยภาคเหนือ

ค่านิยมทางการเมืองของชุมชนกะเหรี่ยงภาคเหนือหรือภาคอื่น ๆ มิได้หลีกหนีไปจากวิถี
ชีวิตประจำวันหรือกิจกรรมการดำรงชีวิตหรือที่เรียกว่า ไม่สามารถแยกออกจากกันได้อย่างถาวร ซึ่ง
หากมองตามระบอบประชาธิปไตยที่ให้ความสำคัญไปที่ความรู้ระดับปัจเจกบุคคล ความเท่าเทียมและ
ความเสมอภาคอาจไม่สามารถครอบคลุมความเชื่อของชุมชนกะเหรี่ยงได้ไม่ว่าจะในแง่การเมืองก็ตาม
เพราะชุมชนกะเหรี่ยงให้ความสำคัญไปที่ชุมชนเป็นหลักใหญ่และมุ่งสู่การรวมกลุ่ม นั้นหมายความว่า
กลุ่มมีอิทธิพลเหนือบุคคลอย่างมาก และที่สำคัญในทางการเมืองมักถูกมองว่าเป็นกลุ่มคนที่เชื่อคนง่าย
หากใครมาสร้างประโยชน์หรือสร้างบุญคุณอย่างใดอย่างหนึ่งซึ่งมักตกเป็นเครื่องทางการเมืองผ่านการ
มอบคะแนนเสียง ซึ่งมักจะพบเห็นภาพของนักการเมืองใส่ชุดกะเหรี่ยงให้ดูเหมือนว่าเป็นคนในชุมชน

เดียวกันก่อกำเนิดความไว้วางใจและความสนิทใจระหว่างกัน ดังนั้น จากการวิเคราะห์เบื้องต้นทำให้พบว่าชุมชนกะเหรี่ยงได้รับอิทธิพลทางค่านิยมทางการเมือง ดังนี้

1. ความรู้สึกของชุมชนกะเหรี่ยงมักจะให้ความสำคัญกับผู้นำหรือเชื่อในตัวของผู้นำเป็นสำคัญ ซึ่งกลไกที่สำคัญมุ่งเป้าหมายที่ผู้นำเชิงพิธีกรรมหรือผู้นำทางจิตวิญญาณ อาจจะเป็นบุคคลเดียวกันกับผู้นำชุมชนทางการเมืองหรือไม่ก็ตาม แต่ย่อมมีอิทธิพลเหนือการตัดสินใจของชาวกะเหรี่ยงในชุมชนนั้นอย่างมาก ซึ่งผู้นำเชิงพิธีกรรมเหล่านี้มักได้รับการคัดเลือกและการสืบทอดทางสายเลือด หากลูกชายเสียชีวิตไปก่อนจะทำให้กะเหรี่ยงขาดที่พึ่งซึ่งปรับปรับไปสู่ความเชื่อใหม่ที่เข้าไปทดแทน เช่น ความเชื่อทางศาสนา เป็นต้น เพราะฉะนั้น อิทธิพลของผู้นำเชิงพิธีกรรมมีอิทธิพลอย่างมากที่สามารถหล่อหลอมพฤติกรรมการรวมกลุ่มไม่ว่าค่านิยมทางการเมืองหรือค่านิยมอื่น ๆ จะสามารถชี้นำทางความคิดได้อันเป็นสิ่งที่ชาวกะเหรี่ยงทราบกันดี

2. การรวมกลุ่มทางความเชื่อที่มีคล้าย ๆ ทำให้กระบวนการตัดสินใจคล้าย ๆ ซึ่งลักษณะการรวมกลุ่มดังกล่าวย่อมนำไปสู่กิจกรรมการตัดสินใจร่วมกันเพื่อจุดประสงค์บางอย่าง หากผู้นำเชิงพิธีกรรมตัดสินใจอย่างไรชาวกะเหรี่ยงมักจะตัดสินใจอย่างนั้น ทำให้นักการเมืองท้องถิ่น การเมืองระดับชาติต่างรับรู้ในพฤติกรรมดังกล่าวได้ เมื่อต้องการคะแนนเสียงจากชาวกะเหรี่ยงก็มักจะไปพบปะพูดคุยกับผู้นำเชิงพิธีกรรมมากกว่าผู้นำชุมชนทางการเมืองที่ไร้อำนาจการรองในชุมชนเพียงทำหน้าที่ตามอำนาจการปกครองเท่านั้นแต่เมื่อมีการตัดสินใจผู้นำชุมชนทางการเมืองไม่สามารถชี้นำได้ ดังนั้น การตัดสินใจจึงลักษณะคล้ายคลึงกันที่เน้นไปที่ระบบกลุ่มมากกว่าระบบความเป็นปัจเจกบุคคลอันเป็นการจัดระเบียบได้เป็นอย่างดีที่นำไปสู่ความสงบเรียบร้อยจนกลายเป็นวัฒนธรรมการปกครองของตนเอง

3. วิถีปฏิบัติกิจกรรมหรือประเพณีนิยมมักจะให้คุณค่าต่อศาสนาและความเชื่อของบรรพบุรุษ ชุมชนกะเหรี่ยงมักจะมีที่พึ่งทางใจและการประกอบพิธีที่เปลี่ยนแปลงไปบ้างแต่ก็ยังดำรงพิธีกรรมของตนเองได้อย่างไม่เปลี่ยนแปลง เช่น การนับถือบรรพบุรุษ ปู่ย่า ตายาย ผีชนิดต่าง ๆ แม่น้ำลำธาร ต้นไม้ และภูเขา ต่างมีความเชื่อเหนือตนเอง แต่เมื่อกาลเวลาผ่านไปแม้ว่าจะยังคงมีสิ่งเหล่านี้แต่อิทธิพลเริ่มลดเพราะการเข้ามาทดแทนความเชื่อเดิมต่อศาสนา เช่น พระพุทธศาสนามีอิทธิพลค่อยข้างมากในหลายพื้นที่ของกะเหรี่ยงภาคจนมีคำกล่าวของ “ครูบาชัยวงศา” นักบุญของชาวกะเหรี่ยง (เชียงใหม่นิวส์, 2562) แห่งเมืองลี จังหวัดลำพูน ซึ่งเป็นที่รักของชาวกะเหรี่ยงในภาคเหนือรวมไปถึงครูบาอภิชัยชาวปี ครูบาศรีวิชัย เป็นต้น ซึ่งอิทธิพลเข้ามาปรับเปลี่ยนความเชื่อแบบเดิมจน

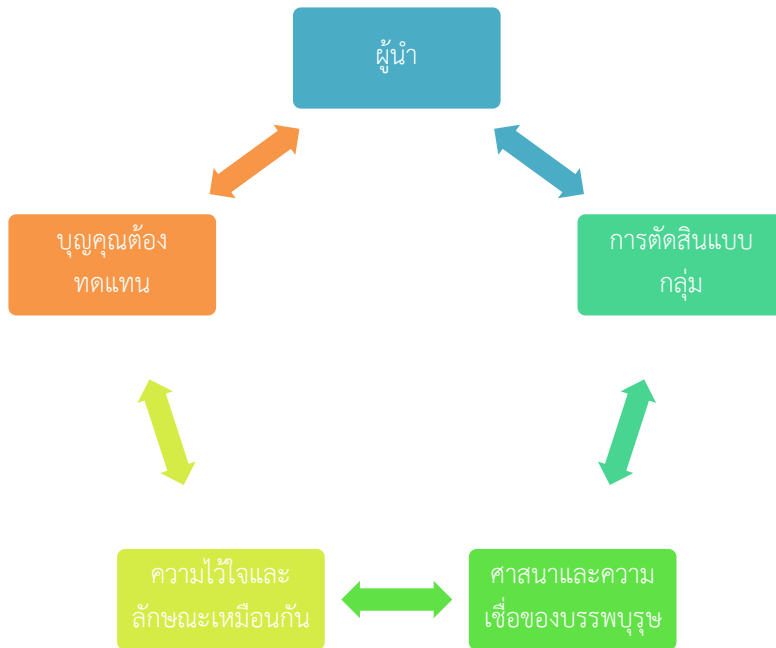
สร้างความเชื่อใหม่แบบบูรณาการกับความเชื่อเก่าได้อย่างลงตัว ซึ่งจะให้เห็นว่า ศาสนาย่อมสามารถ
สร้างการรวมกลุ่มให้กับชุมชนกะเหรี่ยงได้

4. ชุมชนกะเหรี่ยงภาคเหนือยังความสำคัญไปที่ระบบตัวแทนที่เหมือนกันกับตนเองหรือ
เผ่าพันธุ์เดียวกัน บรรดานักการเมืองของประเทศอื่นเป็นที่รู้กันว่า หากไปที่ไหน ๆ มักจะพยายาม
กลมกลืนกับชุมชนนั้น ๆ ให้มากที่สุด หรือแม้ว่ากระทั้งนักการเมืองชาวพุทธไปแต่งกายเป็นชาวมุสลิม
หรือการประกอบพิธีกรรมตามแบบอย่างของชุมชน เถกเช่นเดียวกัน กับการที่นักการเมืองไทย
ภาคเหนือที่มีได้เป็นชาวกะเหรี่ยงแต่ก็ต้องยอมแต่งกาย การประกอบพิธีกรรม การศึกษาภาษาพูด
เป็นต้นตามแบบฉบับของชุมชนกะเหรี่ยงซึ่งเป็นสิ่งที่นักการเมืองมักใช้เป็นเครื่องเรียกคะแนนเสียง
ได้มากหากสามารถผสมผสานกับชุมชนกะเหรี่ยงได้จะก่อให้เกิดความรักและความเชื่อในตัวของ
นักการเมืองนั้น ๆ ซึ่งจะถูกมองว่าเป็นคนในชุมชนเดียวกันกับชุมชนกะเหรี่ยง ดังนั้น ลักษณะ
ก่อกำเนิดความไว้วางใจและมอบคะแนนเสียงผ่านการปรับเปลี่ยนตนเองเพื่อชัยชนะทางการเมืองที่
ประชาชนทั่วจะพบเห็นได้ทั่ว ๆ ไป

5. ชุมชนกะเหรี่ยงยังยึดคติในการส่งเสริมบุญคุณที่เคยให้ความช่วยเหลือ โดยเฉพาะ
นักการเมืองที่เคยช่วยเหลืออย่างใดอย่างหนึ่งก็จะยึดถือนักการเมืองว่าเป็นคนดีตลอดไป ค่านิยม
ลักษณะเป็นลักษณะเฉพาะที่สอดคล้องกับการดำเนินชีวิตที่ระลึกถึงบรรพบุรุษของตนเองด้วยความ
กตัญญูกตเวทีหรือสิ่งที่ตนเองได้อาศัย เช่น การไหว้ผี การไหว้เจ้าที่ การบวงสรวงเจ้าป่าเจ้าเขา เป็น
ต้น สิ่งเหล่านี้ได้หล่อหลอมกะเหรี่ยงให้กลายเป็นผู้ที่รักผู้อื่น ๆ ได้ผ่านกระบวนการขัดเกลาทางสังคมมา
อย่างยาวนานจนกลายเป็นวัฒนธรรมที่สืบทอดกันอย่างไม่ขาดสาย เพราะนักการเมืองหรือผู้ที่หวัง
คะแนนทราบเป็นอย่างดีในจุดจึงพยายามที่เข้าไปในส่วนของกิจกรรมและอาศัยช่องว่างสร้างความไว้วางใจ
และสร้างประโยชน์บางอย่างที่ชุมชนกะเหรี่ยงเชื่อและมอบความไว้วางใจให้ เมื่อผู้นั้นลงสมัครรับเลือกตั้ง
และขอความช่วยเหลือให้เลือกตนเอง ชุมชนกะเหรี่ยงมักจะไม่นิยมนำใจดังกล่าว ซึ่งเป็นเรื่อง
บุญคุณที่เคยสร้างกันมาเมื่อถึงเวลาต้องตอบแทนบุญคุณที่ไม่แตกต่างไปจากคำสอนทาง
พระพุทธศาสนา

สรุปได้ค่านิยมทางการเมืองของชุมชนกะเหรี่ยงภาคเหนือของไทยหรือของภาคอื่น ๆ น่าจะไม่
แตกต่างกันมากนักทำให้สามารถวิเคราะห์และเข้าใจพฤติกรรมบางอย่างได้เป็นอย่างดี ซึ่งหากมองเชิง
ลึกจะพบว่า ในสิ่งดี ๆ จะมีสิ่งที่ย่ำ ๆ อยู่เสมอหรือสิ่งที่หวังดีอาจกลายเป็นความจงใจเพื่อความอยาก

ได้สิ่งตอบแทนในระยะยาวก็ได้ ที่สามารถสรุปแผนภาพอิทธิพลค่านิยมทางการเมืองของชุมชน
กะเหรี่ยงภาคเหนือได้ดังนี้

ภาพที่ 1 อิทธิพลค่านิยมทางการเมืองของชุมชนกะเหรี่ยงภาคเหนือ

สรุปและข้อเสนอแนะ

จุดประเด็นที่สำคัญอย่างของชุมชนกะเหรี่ยงในประเทศ คือ พลังของกลุ่มที่ส่งมอบอิทธิพลในระดับปัจเจกบุคคลอย่างที่สุดทำให้ค่านิยมทางการเมืองหรือด้านอื่น ๆ จะถูกปลูกผ่านระบบของกลุ่มทางสังคมที่มีความเข้มแข็งในชุมชนแบบดั้งเดิมไม่ว่าจะลักษณะจากค่านิยมของผู้นำเชิงพิธีกรรมหรือผู้นำทางจิตวิญญาณก็ตามจะสามารถชี้นำพฤติกรรม ความผิดและความถูกต้อง รวมทั้งการครอบงำทางความคิดที่ชอบธรรมผ่านความไว้วางใจของชุมชนว่า ผู้นำเชิงพิธีกรรมจะสามารถสร้างประโยชน์สุขให้กับชุมชนได้ ส่วนผู้นำชุมชนทางการเมืองจะมีอิทธิพลน้อยมากหรือไม่มีอิทธิพลก็ได้ เพราะฉะนั้น หัวใจสำคัญของค่านิยมดังกล่าวมักถูกทำให้ไขว่ไขว่ไปได้หากผู้นำทางจิตวิญญาณขาดสติปัญญาเท่าทันต่อโลกแห่งการเปลี่ยนแปลง ที่นำไปสู่การตัดสินใจแบบกลุ่มด้วยการพิจารณาไตร่ตรองอย่างดีแล้ว อีกทั้งความเชื่อทางศาสนาและความเชื่อในบรรพบุรุษก็ยังได้รับการหล่อหลอมอยู่จนพระสงฆ์บางรูปกลายเป็นผู้ที่

สร้างความรักและมอบหัวใจให้ซึ่งก็คือคนในชุมชนกะเหรี่ยงเดียวกันที่สามารถสร้างการเปลี่ยนทาง
ความเชื่อเดิมกับความเชื่อใหม่ได้อย่างลงตัว อีกทั้งความใจไว้ในข้อพฤติกรรมที่น่าเคารพของพระสงฆ์
เอง เพราะฉะนั้น นักการเมืองไทยในปัจจุบันมิได้มีพฤติกรรมที่แตกต่างไปจากพฤติกรรมของชุมชนที่
พยายามสร้างความเหมือนที่แตกต่างในชุมชนกะเหรี่ยงว่า เป็นคนเผ่าเดียวกันจนสร้างไว้ใจและมอบใจ
ให้เมื่อช่วงฤดูกาลเลือกตั้งทุกครั้งที่เราเรียกว่า รักไม่มีวันเปลี่ยนแปลง ซึ่งสามารถใช้ได้ในชุมชนกะเหรี่ยง
ภาคเหนือ

References

- เกศศิริ วงศ์สองชั้นและคณะ. (2560). การปรับตัวทางวัฒนธรรมในโลกสมัยใหม่ของชาวกะเหรี่ยง
หมู่บ้านกะเหรี่ยงน้ำตก ตำบลคลองลานพัฒนา อำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร.
รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติ. วันที่ 20 ธันวาคม 2560. สถาบันวิจัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- เชียงใหม่นิวส์. (2562). “ครูบาชัยยะวงศา” นักบุญของชาวกะเหรี่ยง. [ออนไลน์]. แหล่งข้อมูล :
[https://www.chiangmainews.co.th/page/archives/1036777/\[14 กุมภาพันธ์ 2565\]](https://www.chiangmainews.co.th/page/archives/1036777/[14%20กุมภาพันธ์%202565]).
- บุญช่วย ศรีสวัสดิ์. (2545). *ชาวเขาในไทย*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มติชน.
- สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดเชียงราย. (2559). *เสน่ห์เชียงรายหลากหลายชาติพันธุ์*. ห้างหุ้นส่วนสามัญ
นิติบุคคล มหานครแม่กาฮีน.
- สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.). (2564). *กลุ่มชาติพันธุ์ใน
ประเทศไทย: งานวิจัยและความท้าทาย*. กระทรวงวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม.
- อาภรณ์ สุนทรวาท. (มปป). *ดนตรีรำกะเหรี่ยง และละเล่นพื้นบ้าน*. สำนักศิลปะและวัฒนธรรม
มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง